

VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO
FIZINIŲ IR TECHNOLOGIJOS MOKSLŲ CENTRO

**INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS
VALDYMO IR ŽINIŲ PERDAVIMO NUOSTATAI**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro Intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro (toliau – Centras) darbuotojų ir Centre studijuojančių studentų sukuriamos intelektinės nuosavybės teisių valdymo ir žinių perdavimo nuostatas.
2. Nuostatai parengti vadovaujantis Centro įstatais bei teisės aktais, reglamentuojančiais intelektinės nuosavybės objektų valdymo ir kitus su jais susijusius klausimus.
3. Vienas iš Centro vykdomos veiklos siektinų rezultatų yra intelektinės nuosavybės objektų kūrimas, jų naudojimas bei perdavimas tretiesiems asmenims.
4. Centras skatina savo darbuotojus ir studentus kurti intelektinės nuosavybės objektus bei siekia sudaryti palankias sąlygas jiems gauti informaciją apie intelektinės nuosavybės valdymą, perdavimą ir apsaugą.
5. Centras, nepažeisdamas intelektinės nuosavybės apsaugos principų ir jos apsaugai keliamų reikalavimų, siekia užtikrinti mokslo rezultatų sklaidą bei viešumą.
6. Sąvokų, susijusių su šiais Nuostatais, paaiškinimai:
 - 6.1. **Darbuotojas** – fizinis asmuo, dirbantis Centre pagal su juo sudarytą darbo sutartį/įs.
 - 6.2. **Studentas** – asmuo, studijuojantis pagal Centre vykdomas doktorantūros (III pakopos) studijų programas, įskaitant studijuojančius pagal mainų programas.
 - 6.3. **Intelektinė nuosavybė** – tai, kas sukurama intelektinės veiklos ar su ja susijusios veiklos dėka, taip pat turinės teisės, atsirandančios iš intelektinės veiklos rezultatų (mokslo ar meno kūrinių ir pramoninės nuosavybės teisių objektų – išradimų patentų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijų, kitų intelektinės nuosavybės objektų).
 - 6.4. **Pramoninės nuosavybės objektas** – išradimai, pramoninis dizainas, prekių ir paslaugų ženklai, juridinių asmenų pavadinimai, interneto vardai, puslaidininkinių gaminių topografijos.
 - 6.5. **Autorius** – fizinis asmuo, sukūręs kūrinį – intelektinės nuosavybės objektą.
 - 6.6. **Bendraautorai** – fiziniai asmenys, savo bendru kūrybiniu darbu sukūrę kūrinį, kuris gali būti vientisas objektas kaip nedaloma visuma, arba susidėti iš atskirų dalių, kurių kiekviena gali turėti savarankišką reikšmę.
 - 6.7. **Kūrinys** – originalus kūrybinės veiklos rezultatas literatūros, mokslo ar meno srityje, nepaisant jo meninės vertės, išraiškos būdo ar formos.
 - 6.8. **Autorių teisių objektai** – originalūs literatūros, mokslo ir meno kūriniai, apibrėžti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme.
 - 6.9. **Kompiuterių programa** – žodžiais, kodais, schemomis ar kitu pavidalu pateikiamų instrukcijų, kurios sudaro galimybę kompiuteriui atlikti tam tikrą užduotį ar pasiekti tam tikrą rezultatą, visuma, kai tos instrukcijos pateikiamos tokiomis priemonėmis, kurias kompiuteris gali perskaityti; ši sąvoka apima ir parengiamąją projektinę tokių instrukcijų medžiagą, jeigu pagal ją galima būtų sukurti minėtą instrukcijų visumą.

- 6.10. **Licencija** – intelektinės nuosavybės objektų teisių subjekto leidimas, suteikiantis intelektinės nuosavybės teisių objekto naudotojui teisę naudoti kūrinio, gretutinių teisių, *sui generis* teisių ir kitų intelektinės nuosavybės objektų originalą arba jo kopijas nurodytoje teritorijoje tokiu būdu ir tokiomis sąlygomis, kaip numatyta licencinėje sutartyje. Licencija gali būti išimtinė arba neišimtinė. Neišimtinė licencija suteikiama teisė naudoti licencijos dalyką, paliekant teisę suteikti tokią teisę kitiems asmenims ir Centrai naudoti licencijos dalyką. Išimtinė licencija – licencija, kurios pagrindu Centras, suteikęs teisę naudoti licencijos dalyką, netenka teisės suteikti tokias pačias licencijas kitiems asmenims ir neturi teisės pats naudoti licencijos dalyką licenciatui perduotų teisių dalyje.
- 6.11. **Duomenų bazė** – susistemintas ar metodiškai sutvarkytas kūrinių, duomenų arba kitokios medžiagos rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu ar kitu būdu, išskyrus kompiuterių programas, naudojamas tokių duomenų bazėms kurti ar valdyti.
- 6.12. ***Sui generis* teisių objektas** – duomenų bazės.
- 6.13. **Dizainas** – viso gaminio ar jo dalies vaizdas, sudarytas iš gaminio ir (arba) jo ornamentikos specifinių savybių – linijų, kontūrų, spalvų, formos, tekstūros ir (arba) medžiagos.
- 6.14. **Geroji patirtis (*know - how*)** – tai įvairaus pobūdžio žinių visuma, ypač susijusi su jų turėtojo patirtimi bei kompetencija.
- 6.15. **Komercinė (gamybinė) paslaptis** – tam tikra informacija, kuri turi tikrą ar potencialią komercinę (gamybinę) vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys ir ji negali būti laisvai prieinama dėl šios informacijos savininko ar kito asmens, kuriam savininkas ją yra patikėjęs, protingų pastangų išsaugoti jos slaptumą.
- 6.16. **MTEP/MTEP darbai** – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra / moksliniai tyrimai ir eksperimentinės plėtros darbai.
- 6.17. **Žinių perdavimas** – šiuose Nuostatuose žinių perdavimu laikomas intelektinės nuosavybės teisių perdavimas iš Centro kitiems juridiniams asmenims ir taikomas tiek registruotai, tiek neregistruotai intelektinei nuosavybei.
- 6.18. **Išradimas** – tai techninės kūrybos rezultatas: objektas, procesas ar būdas, kuris iki tol nebuvo žinomas.
- 6.19. **Tarnybinis išradimas** – tai išradimas, sukurtas darbo sutarties, kuri numato išradybos veiklą, vykdymo metu; kai yra konkretus pavedimas, projektavimo, konstravimo, mokslinio tyrimo arba technologijų kūrimo metu; naudojantis sukaupta darbdavio patirtimi arba jo technologijomis ir įrengimais.
- 6.20. **Patentas** – išradimų teisinės apsaugos forma.
- 6.21. **Išradėjas** – fizinis asmuo, sukūręs išradimą.
- 6.22. **Pareiškėjas** – patento paraišką padavęs asmuo ar šių asmenų grupė.
- 6.23. **Patento savininkas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam atitinkamų teisės aktų nustatyta tvarka išduotas patentas.
- 6.24. **Patentabilūs išradimai** – bet kokie technikos srities išradimai yra patentabilūs, jeigu jie yra nauji, išradimo lygio ir gali būti pritaikomi pramonėje.
- 6.25. **Pelnas** – šiuose Nuostatuose pelnas suprantamas kaip finansinė nauda, gauta iš intelektinės nuosavybės komercinimo ir lygi iš gaunamų pajamų atėmus visas su intelektinės nuosavybės objektu susijusias ir dėl jo patirtas bei pateisinamas ir numatomas ateityje patirti išlaidas, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės objekto registravimo, registracijos palaikymo išlaidos ir pan.
- 6.26. **Puslaidininkinio gaminio topografija** – tarpusavyje susijusių piešinių, perteikiančių puslaidininkinio gaminio sluoksnių erdvinį išdėstymą, visuma. Kiekvienas piešinys atitinka visą ar dalį sluoksnio vaizdo. Piešinį gali sudaryti standartiniai žymėjimo simboliai, įvairūs sutartiniai ženklai bei kiti grafiniai vaizdai.

- 6.27. **Prekių ženklas** – bet koks žymuo, kurio paskirtis – atskirti vieno asmens prekes arba paslaugas nuo kito asmens prekių arba paslaugų ir kurį galima pavaizduoti grafiškai.

II. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ ĮGIJIMO IR PASKIRSTYMO PRINCIPAI, AUTORIŲ TEISĖS

7. Turtinės teisės į Centro darbuotojų sukurtus pramoninės nuosavybės teisių objektus, komercinės paslaptis, gerąją patirtį priklauso Centrai, jei jie sukurti:

- 7.1. vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, apibrėžtas darbo sutartyse, pareiginiuose nuostatuose, Centro vidaus teisės aktuose ir / arba vykdant teisėtus darbdavio pavedimus;
- 7.2. pasinaudojus Centro sukauptą patirtimi, duomenų bazėmis, finansine parama, įranga, medžiagomis ar patalpomis, jei nenustatyta kitaip.

8. Darbuotojo prašymu Centras gali svarstyti galimybę įsigyti teises į intelektinę nuosavybę, kuri buvo sukurta nesusietai su tiesiogine darbuotojo vykdoma darbo funkcija, taip pat į tokią, kuri yra sukurta nesinaudojant Centro sukauptą patirtimi, įranga ir patalpomis. Centras gali atsisakyti perimti teises į darbuotojų sukurtus pramoninės nuosavybės objektus.

9. Centras per 1 mėnesį nuo rašytinio darbuotojo pranešimo apie sukurtą intelektinę nuosavybę informuoja jį apie savo sprendimą perimti ar neperimti turtines teises. Tuo atveju, jeigu Centras atsisako galimybės perimti teises į sukurtą intelektinę nuosavybę, Centrai lieka neišimtinė licencija naudoti intelektinę nuosavybę tolesniuose moksliniuose tyrimuose.

10. Tais atvejais, kai Centras kartu su verslo subjektais, mokslo įstaigomis ar kitais partneriais įgyvendina MTEP ir kitus projektus, kuriuose tikėtina sukurti tam tikrą intelektinę nuosavybę, atitinkamo projekto partneriai atskiru susitarimu susitaria dėl projekto intelektinės nuosavybės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja sąlygų. Atsižvelgiant į finansinį bei intelektinį kiekvieno iš projekto partnerių indėlį įgyvendinant projektą, galimi tokie intelektinės nuosavybės disponavimo variantai:

- 10.1. Tuo atveju, kai vykdomame projekte vyrauja mokslo komponentė, kai kuriama intelektinė nuosavybė labai priklauso nuo Centre iki projekto sukauptos intelektinės nuosavybės, o užsakovo ar rėmėjo intelektinis ir finansinis indėlis yra nedidelis, projekto partneriai gali susitarti, kad Centrai priklauso turtinės teisės į sukurtą intelektinę nuosavybę, o užsakovui ar rėmėjui suteikiama licencija naudoti gautus rezultatus tam tikroje srityje. Centras gali suteikti neišimtinę arba išimtinę licenciją, taip pat projekto partneriai gali tartis dėl galimybės užsakovui ar rėmėjui ateityje derėtis dėl turtinių teisių į sukurtą intelektinę nuosavybę perėmimo.
- 10.2. Tuo atveju, kai Centras vykdo taikomojo pobūdžio, technologinės plėtros darbus pagal tikslų užsakovo ar rėmėjo užsakymą, turtinės teisės į sukurtą intelektinę nuosavybę priklauso užsakovui ar rėmėjui, o Centrai paliekama arba nepaliekama teisė sukurtus rezultatus naudoti mokslo ir studijų veikloje, įskaitant mokslinių straipsnių publikavimą. Kai teisė naudoti rezultatus mokslo ir studijų veikloje paliekama, būtina užtikrinti, kad nebus pažeisti užsakovo ar rėmėjo keliami konfidencialumo reikalavimai bei intelektinės nuosavybės apsaugos procedūros.
- 10.3. Tuo atveju, kai projekte visi projekto partneriai drauge kuria intelektinę nuosavybę, turtinės teisės į sukurtą intelektinę nuosavybę priklauso Centrai ir užsakovui arba rėmėjui drauge. Drauge sukurtos intelektinės nuosavybės pasidalijimo sąlygos iš anksto turi būti nustatomos atitinkama atskira sutartimi (rekomenduotina teisių, atsirandančių iš intelektinės veiklos rezultatų, paskirstymo bei komercinimo sąlygas nustatyti derybų būdu ir sudaryti sutartį prieš pradėdant bendradarbiauti).

11. Užsakomųjų MTEP darbų atlikimo ir kitose su MTEP veiklomis susijusiose sutartyse kiekvienu konkrečiu atveju tarp Centro ir MTEP veiklų partnerių (fizinių ir (ar) juridinių asmenų) rekomenduotina susitarti:

- 11.1. dėl vykdant sutartį sukurtų intelektualinės nuosavybės objektų atskleidimo ir turtinių teisių suteikimo sąlygų;
- 11.2. dėl ekonominės naudos (pelno), galimos gauti iš intelektualinės nuosavybės objektų komercinimo, finansinio pasiskirstymo;
- 11.3. dėl konfidencialios informacijos sąrašo, konfidencialumo reikalavimų laikymosi ir atsakomybės už jų nesilaikymą bei nuostolių atlyginimo.

12. Tais atvejais, kai MTEP veiklų (projektų) partneriai kartu atlieka bendrus darbus, kurių metu nenumačius iš anksto buvo sukurta intelektualinė nuosavybė, ir kai sunku objektyviai įvertinti kiekvieno iš ją kūrusių partnerių darbo dalį, visi MTEP veiklose (projektuose) dalyvavę partneriai laikomi tokios bendru darbu sukurtos intelektualinės nuosavybės savininkais, kuriems priklausančių teisių dalys yra lygios. Bendru kūrybiniu darbu sukūrę intelektualinę nuosavybę partneriai sudaro atitinkamus tarpusavio susitarimus dėl disponavimo ja.

13. Turtinės teisės į Centro darbuotojų sukurtas kompiuterių programas, duomenų bazines – visam laikui pereina Centrai, jei šie autorių teisių objektai buvo sukurti laikantis šių sąlygų:

- 13.1. kompiuterinė programa ar duomenų bazė buvo sukurta vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, numatytas darbo sutartyse, pareiginiuose nuostatuose ar kituose Centro vidaus dokumentuose;
- 13.2. kompiuterinė programa ar duomenų bazė buvo sukurta pasinaudojus Centru sukaupta patirtimi, finansine parama, įranga ar patalpomis, jei nėra nustatyta kitaip.

14. Tuo atveju, kai autorinį kūrinį bendru kūrybiniu darbu sukuria du ar daugiau Centro darbuotojų, jie laikomi to atitinkamo kūrinio bendraautoriais. Kiekvienas bendraautorius turi teisę savo nuožiūra panaudoti savo sukurtą bendro kūrinio dalį, turinčią savarankišką reikšmę, jeigu kitaip nenustatyta bendra autorių sudarytame susitarime. Bendrai sukurtas kūrinio dalis laikoma turinčia savarankišką reikšmę, jeigu ji gali būti panaudota atskirai nuo kitų to kūrinio dalių.

15. Turtinės teisės į vadovėlius, literatūros, mokslo (monografijas, mokslo straipsnius, konferencijų tezes, pranešimus, knygų skyrius ir panašius kūrinius) bei meno kūrinius priklauso juos sukūrusiems Centru darbuotojams, jeigu kitaip nenumatyta autorinėje ar kitoje sutartyje arba jei šių kūrinių sukūrimas konkrečiu atveju nebuvo užsakytas ir finansuojamas Centru lėšomis.

16. Centru darbuotojų turtinės teisės į jų sukurtus autorių teisių objektus gali būti perleistos arba suteiktos Centrai, sudarant atitinkamą autorinę sutartį. Autorinių sutarčių rengimo, sudarymo, registravimo ir saugojimo reikalavimus nustato Centru vidaus teisės aktai. Autorių turtinių teisių perdavimas Centrai gali būti visiškas arba dalinis, atlygintinas arba neatlygintinas.

III. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ APSAUGOS PRIEŽIŪRA IR GYNIMAS

17. Centras įsipareigoja intelektualinės nuosavybės teisių disponavimo laikotarpiu įstatymų nustatyta tvarka ginti jam priklausančias intelektualinės nuosavybės objektų turtines teises.

18. Intelektinės nuosavybės objektą sukūręs asmuo/asmens yra atsakingi už intelektualinės nuosavybės objekto originalumą. Tuo atveju, jeigu išaiškėtų intelektualinės nuosavybės objekto plagijavimo, trečiųjų šalių interesų pažeidimo atvejis, kai jį sukūręs asmuo/asmens yra Centru darbuotojai, jiems gali būti taikoma drausminė atsakomybė, o jeigu Centras dėl tokio atvejo patiria materialinę žalą, pažeidėjas turi pareigą atsiradusią žalą atlyginti.

19. Tuo atveju, kai Centras yra atsisakęs turtinių teisių į intelektualės nuosavybės objektą ir jos priklauso jį sukūrusiam asmeniui/asmenims, jis/jie yra asmeniškai atsakingas/i už tų teisių apsaugą bei gynimą.

20. Už autorių neturtinių teisių priežiūrą ir gynimą yra atsakingas pats autorius (-iai).

21. Centras ir verslo subjektai ar kiti partneriai dėl turtinių teisių į intelektualės nuosavybės objektus, sukurtus bendruose projektuose, priežiūros ir gynimo susitaria sudarydami atitinkamas sutartis.

IV. INFORMACIJOS APIE SUKURTUS PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS OBJEKTUS ATSKLEIDIMAS, ĮVERTINIMAS IR REGISTRAVIMAS

22. Centro darbuotojas ar studentas, sukūręs intelektualės nuosavybės objektą, į kurį turtinės teisės gali priklausyti Centrai, turi nedelsdamas pagal 1 priede pateiktą formą raštu pranešti apie tai Centro padaliniui, atsakingam už Centro intelektualės nuosavybės valdymą ir komercinimą - Inovacijų ir technologijų tarnybai. Centro darbuotojas ar studentas taip pat gali pateikti informaciją apie potencialius išradimus ar verslo idėjas.

23. Intelektinę nuosavybę kuriančio Centro padalinio vadovas ir / ar studento darbo vadovas turi užtikrinti, kad informacija apie sukurtus intelektualės nuosavybės objektus būtų laiku perduota Centro padaliniui, atsakingam už Centro intelektualės nuosavybės valdymą ir komercinimą - Inovacijų ir technologijų tarnybai.

24. Centro darbuotojas ar studentas turi užtikrinti, kad Centre būtų saugoma sukurtos intelektualės nuosavybės išieitinė medžiaga - matavimų duomenys, laboratoriniai įrašai ir pan., pagal kuriuos būtų galima nustatyti intelektualės nuosavybės objekto sukūrimo aplinkybes.

25. Inovacijų ir technologijų tarnyba, gavusi informaciją apie įstaigos darbuotojo ar studento sukurtą potencialiai galimą plėtoti pramoninės nuosavybės objektą, informuoja Mokslo ir inovacijų ekspertų komisiją, sudarytą Centro direktoriaus įsakymu, ir kartu su tą informaciją pateikusių įstaigos darbuotoju ar studentu organizuoja pateiktos informacijos vertinimą.

26. Mokslo ir inovacijų ekspertų komisija pateikia Inovacijų ir technologijų tarnybai Nuostatų 25 punkte nurodytos informacijos įvertinimą bei išvadas dėl tikslingumo Centrai prisidėti prie galimo intelektualės nuosavybės objekto apsaugos ir tolimesnio komercinimo.

27. Ekspertinis vertinimas gali būti atliekamas etapais. Pirminio vertinimo metu sprendžiama, kokia turėtų būti taikoma atskleisto intelektualės nuosavybės objekto apsauga. Kituose etapuose įvertinamas objekto technologinės parengties lygis (pagal technologinės parengties lygių sistemą), jo komercinis potencialas bei numatomi tolesnio komercinimo būdai, pvz., licencijavimas ar naujų įmonių steigimas.

28. Mokslo ir inovacijų ekspertų komisijos posėdžiai organizuojami ir sprendimai priimami laikantis šios tvarkos:

28.1. Komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per mėnesį, tačiau Inovacijų ir technologijų tarnyba gali inicijuoti papildomus posėdžius pagal poreikį. Už posėdžių protokolavimą atsakinga Inovacijų ir technologijų tarnyba.

28.2. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, jei jame dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 visų Komisijos narių. Jei Komisijos narių balsai pasidalina po lygiai, lemiamą reikšmę turi Komisijos pirmininko balsas.

28.3. Visi Komisijos nariai bei Komisijos posėdyje dalyvaujantys ekspertai privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimus.

28.4. Atsižvelgiant į intelektinės nuosavybės objekto specifiką, vertinimui atlikti gali būti pakviesti vidiniai ir/ar išoriniai konsultantai, patentiniai patikėtiniai ar kiti atitinkamų sričių ekspertai.

29. Galutinį sprendimą dėl teisių į intelektinės nuosavybės objektą perėmimo, komercinimo tikslingumo ir būdo priima Centro direktorius arba jo įgaliotas asmuo, remdamasis Mokslo ir inovacijų ekspertų komisijos įvertinimo rezultatais.

30. Inovacijų ir technologijų tarnyba ir Mokslo ir inovacijų ekspertų komisija turi teisę pareikalauti, o informaciją apie sukurtą potencialų intelektinės nuosavybės objektą pateikęs darbuotojas ar studentas privalo pateikti papildomą informaciją, būtiną intelektinės nuosavybės objekto patentavimui, registravimui ir/ar komercinimui.

31. Patentinės apsaugos Centras siekia tik komerciškai perspektyviausiems išradimams.

32. Priėmus sprendimą Centrai prisidėti prie darbuotojo ar studento sukurtą potencialaus pramoninės nuosavybės objekto patentavimo ar kitokio teisinės apsaugos suteikimo, sudaroma atitinkama sutartis, kurioje susitariama dėl tarpusavio įsipareigojimų, nustatomas preliminarus pelno, kuris gali būti gautas intelektinės nuosavybės objekto komercinimo atveju, paskirstymas. Rekomenduotina tokio turinio sutartį sudaryti prieš pateikiant paraišką dėl pramoninės nuosavybės patentavimo ar registravimo.

33. Patentiniai patikėtiniai rengia paraiškas Centro vardu ir atstovauja Centrai santykiuose su įstaigomis, į kurias kreipiamasi dėl teisinės apsaugos suteikimo. Intelektinės nuosavybės apsaugos procesą administruoja Inovacijų ir technologijų tarnyba kartu su pramoninės nuosavybės objektą sukūrusiu Centro darbuotoju ar studentu. Jie koordinuoja patentinių patikėtinių paslaugų pirkimo procesą, komunikaciją su patentiniais patikėtiniais, paraiškų rengimą ir pateikimą bei tinkamą patentų palaikymo mokesčių mokėjimą.

34. Pramoninės nuosavybės objektų registravimo dokumentai (patentai, prekių ženklų, pramonės dizaino liudijimai ir pan.), autorinės, licencijavimo ar perdavimo sutartys registruojamos ir saugomos Centro vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

V. GALIMI PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ KOMERCINIMO BŪDAI

35. Pagrindinės pramoninės nuosavybės objektų komercinimo formos gali būti:

35.1. komercinimas perduodant atlygintinai (pvz., parduodant);

35.2. komercinimas licencijavimo būdu (suteikiant išimtinę ar neišimtinę licenciją);

35.3. komercinimas steigiant naują įmonę, kur Centro kaip steigėjo interesus atstovautų mokslo ir technologijų parkai, kurių dalyvis yra Centras, arba Centro darbuotojai.

36. Atsižvelgiant į konkretaus pramoninės nuosavybės objekto komercinimo perspektyvas, gali būti inicijuotas pramoninės nuosavybės objekto komercinimas arba kreipiamasi dėl komercinimo į kitą suinteresuotą subjektą.

37. Inovacijų ir technologijų tarnyba dėl Centrai priklausančio pramoninės nuosavybės objekto, remdamasi Mokslo ir inovacijų ekspertų komisijos įvertinimo rezultatais ir pasitarusi su tą objektą sukūrusiu darbuotoju ar studentu, teikia siūlymą Centro direktoriui dėl komercinimo formų ir sąlygų. Galutinį sprendimą dėl Centrai priklausančios pramoninės nuosavybės komercinimo tikslingumo ir būdo pasirinkimo priima Centro direktorius arba jo įgaliotas asmuo.

38. Centras ir verslo subjektai, ir/ar kiti partneriai dėl bendroje veikloje sukurtų pramoninės nuosavybės objektų, į kuriuos teisės priklauso Centrai ir verslo subjektams, ir/ar kitiems partneriams, komercinimo formų ir sąlygų susitaria atitinkamoje sutartyje.

39. Jeigu Inovacijų ir technologijų tarnybos teikimu Centro direktorius priima sprendimą pramoninės nuosavybės objektą patentuoti ir po to licencijuoti, Mokslo ir

inovacijų ekspertų komisija nustato pradinę pramoninės nuosavybės objekto licencijavimo kainą ir licencijos rūšį (išimtinė ar neišimtinė). Dėl galutinės licencijos kainos gali būti susitariama derybų būdu.

40. Jei įžvelgiamas potencialas, pramoninės nuosavybės objekto komercinimui gali būti steigiama nauja įmonė:

40.1. Kadangi Centras negali būti steigiamos įmonės akcininku, kai naujai steigiama įmonė nori įgyti išimtinę licenciją neatlygintinai naudoti Centro intelektinę nuosavybę, naujos įmonės steigėju ir akcininku tampa Centro interesus atstovaujantis mokslo ir technologijų parkas, kurio dalyviu yra Centras. Akcijų dalis ir licencijos sąlygos nustatomos vadovaujantis nepriklausomų ekspertų nustatyta intelektinės nuosavybės verte bei kitais aktualiais argumentais. Mokslo ir technologijų parkai, kurių dalyvis yra Centras, gali nuspręsti nebūti naujai steigiamos įmonės akcininku.

40.2. Centro darbuotojai - į naują įmonę įnešamos pramoninės nuosavybės autoriai - gali tapti jos steigėjais ir akcininkais.

41. Jei Centras naujai įmonei suteikia konsultacijas ar kitas paslaugas, tokios paslaugų teikimo sąlygos turi būti apibrėžiamos atskira sutartimi tarp Centro ir įmonės.

42. Dokumentų, susijusių su naujų įmonių steigimu rengimą, įmonių veiklos vystymo priežiūros klausimus koordinuoja Inovacijų ir technologijų tarnyba ir mokslo ir technologijų parkai, kurių dalyvis yra Centras.

VI. FINANSINĖS NAUDOS PASIDALIJIMO PRINCIPAI

43. Centras, įgijęs intelektinės nuosavybės objekto turtines teises, priklausomai nuo susitarimo su tą objektą sukūrusiu asmeniu/asmenimis atlyginimą už turtinių teisių perdavimą moka vienkartinę išmoka, periodinę išmoka, apskaičiuota tam tikra procentine išmoka, gauta panaudojus tą objektą, ir pan. Sprendžiant klausimą dėl mokamo atlyginimo dydžio, atsižvelgiama į tokius kriterijus kaip konkretaus intelektinės nuosavybės objekto ekonominė vertė, praktinis pritaikomumas ir kiti, priklausomai nuo aplinkybių. Perėmus autorių teises, Centras su kūriniu autoriumi/bendraautorais sudaro autorinę sutartį, kurioje detalizuojamos autorinio atlyginimo mokėjimo sąlygos, šalių tarpusavio įsipareigojimai, atsakomybės ribos, pateikiama informacija apie kūrinį, susitariama dėl kitų sąlygų.

44. Pelnas, gautas iš intelektinės nuosavybės objektų panaudojimo, tarp Centro ir tą intelektinę nuosavybę sukūrusio darbuotojo (-ų) ir/ar studentų yra paskirstomos pagal tokią schemą: pelnas, gaunamas už intelektinės nuosavybės panaudojimą / licencijavimą / komercinimą padalinamos santykiu 50 ir 50, kur 50 % gauto pelno yra skiriama intelektinės nuosavybės objektą sukūrusiam darbuotojui/-ams ir/ar studentui (-ams), iš likusios 50 % dalies nuo gauto pelno 15 % yra skiriama Centro patirtoms išlaidoms padengti, o likusi pelno dalis yra skiriama darbuotojų, sukūrusių intelektinės nuosavybės objektą, skatinimui bei jų darbo aplinkos gerinimui.

VII. KONFIDENCIALI INFORMACIJA

45. Konfidencialia informacija trečiųjų šalių atžvilgiu gali būti laikoma Centre vykdomų mokslinių tyrimų informacija iki publikavimo (empiriniai duomenys, koncepcinės nuostatos, diagramos, schemos, tarpiniai rezultatai, apibendrinimai, kompiuterių programos, prototipų brėžiniai), išradimo atskleidimo aprašai, derybų protokolai, ketinimų protokolai, techninės užduotys, sąmatos, ataskaitos, projektų paraiškos, patentų, pramoninio dizaino paraiškos iki publikavimo, licencinės sutartys, o taip pat kita informacija ar dokumentai, dėl kurių susitarta konkrečiose su MTEP veiklomis (projektais) susijusiose sutartyse tarp Centro ir MTEP veiklų (projektų) partnerių (fizinių ir (ar) juridinių asmenų) bei autorių. Dėl konfidencialios informacijos pateikimo ir žymėjimo būdo šalys susitaria sudaromoje sutartyje.

46. Darbuotojai ir studentai neturi teisės be raštiško Centro sutikimo atskleisti ar perduoti tretiesiems asmenims konfidencialios informacijos, išskyrus šiuos atvejus:

- 46.1. Kai tyrimas atliekamas pagal šalies ar užsienio ūkio subjektų finansuojamų užsakomųjų mokslinio tyrimo darbų ar paslaugų sutartis. Tokiu atveju konfidenciali informacija gali būti atskleista mokslinio tyrimo darbų ar paslaugų sutartyje nustatyta tvarka.
- 46.2. Kai tyrimas vykdomas, įgyvendinant nacionalinių ir/ar tarptautinių programų ir fondų finansuojamas MTEP veiklas (projektus), kuriuose nustatyti mokslinių tyrimų rezultatų viešinimo reikalavimai.
- 46.3. Kai darbuotojas nusprendžia informaciją publikuoti ar naudoti konferencijų pranešimuose. Tokiu atveju mokslinių tyrimų informacija atskleidžiama tik tokia apimtimi, kiek reikia publikacijai. Prieš publikuodamas darbuotojas privalo su padalinio, kuriame vykdoma mokslinė veikla, vadovu arba projekto vadovu suderinti, kokia apimtimi leidžiama publikuoti.
- 46.4. Įstatymų numatytais atvejais.

47. Prieš pradėdant bendravimą su trečiosiomis šalimis, padalinio, kuriame vykdoma mokslinė veikla, vadovas arba projekto vadovas turi instruktuoti susijusį (-ius) darbuotoją (-us) ir studentą (-us) apie tai, kas laikytina konfidencialia informacija ir kaip konfidencialia informacija disponuoti. Rekomenduotina su trečiosiomis šalimis pasirašyti konfidencialumo sutartį prieš pradėdant bendravimą.

VIII. INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖGIMAS, VALDYMAS IR SPRENDIMAS

48. Interesų konfliktas gali kilti, kai atitinkamo darbuotojo ar studento ar trečiosios šalies interesai tiesiogiai prieštarauja Centro interesams. Interesų konfliktas taip pat gali kilti, kai asmuo, bet kuris su juo susijęs asmuo ar bendrovė, kurioje bet kuris iš jų turi akcijų, gali gauti asmeninės naudos dėl tokio asmens priimamų sprendimų Centro vardu.

49. Kuriant intelektinę nuosavybę ir komercinant intelektinės veiklos rezultatus, Centro darbuotojams ir studentams rekomenduojama vadovautis viešųjų ir privačių interesų derinimo principais, ir vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

50. Centro darbuotojai ir studentai privalo užtikrinti, kad santykiuose su trečiaisiais asmenimis nebus pažeistos Centro, kaip teisių į intelektinės nuosavybės objektą turėtojo, teisės ar teisėti interesai.

51. Darbuotojai privalo nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai, jei tai pažeistų Centro interesus.

52. Centro darbuotojai ir studentai privalo užtikrinti, kad tiek intelektinės nuosavybės kūrimo metu, tiek ir pramoninės nuosavybės komercinimo metu nebus pažeisti trečiųjų asmenų interesai ir teisės.

53. Centro darbuotojai ir/ar studentai neturi teisės savavališkai perduoti tretiesiems asmenims Centrai priklausančių teisių į jų sukurtus intelektinės nuosavybės objektus, kurių turtines teises Centras yra perėmęs, išskyrus sutartyse numatytus atvejus.

54. Siekiant išvengti ir valdyti interesų konfliktus, darbuotojams ir studentams rekomenduojama atsižvelgti į šiuos aspektus:

- 54.1. pirminis tikslas yra nustatyti ryšius, paslaugas, veiklą ar sandorius, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, ir užkirsti kelią jiems atsirasti, nusišalinant nuo konfliktą sukeliančių klausimų sprendimo;
- 54.2. jeigu susidarė situacija interesų konfliktui kilti ar tikėtina, kad jis kils, apie tokią situaciją reikia pranešti tiesioginiam vadovui ar Centro direktoriui.

55. Rekomenduojama taikyti šias interesų konfliktų valdymo ir sprendimo priemones:

- 55.1. Centro padalinių vadovai savo atsakomybės srityje įgyvendina atitinkamas procedūras ir susitarimus, užtikrinančius, kad darbuotojai su trečiosiomis

šalimis netvarkytų reikalų ar ūkinių sandorių Centro vardu, kai jie arba jiems artimas asmuo ar trečioji šalis (pvz., bendrovė) gali turėti interesą, kuris prieštarauja Centro arba jos darbuotojų interesams.

55.2. Darbuotojai ir/ar studentai privalo nusišalinti nuo visų interesų konfliktą sukeliančių klausimų ir sprendimų. Darbuotojas ar susijęs asmuo nesprenžia jokių klausimų, jeigu yra rizika, kad gali kilti interesų konfliktas. Tokios situacijos sprendžiamos pvz. perduodant tą klausimą kolegai, kuriam interesų konflikto rizika negresia.

55.3. Su Centro veikla nesusijusioms užduotims arba papildomiems darbams atlikti darbuotojai turi informuoti ir gauti žodinį tiesioginio vadovo leidimą.

56. Darbuotojai ir studentai turi nedelsdami pranešti apie galimus ir kilusius interesų konfliktus ar apie pasikeitusias galimų ar kilusių interesų konfliktų aplinkybes tiesioginiam vadovui. Tiesioginis vadovas turi nuspręsti, ar apie faktinius ir galimus interesų konfliktus reikia pranešti Centro direktoriui, kuris savo ruožtu turi nuspręsti, ar faktinių ir galimų interesų konfliktų sprendimui reikia sudaryti atskirą komisiją.

IX. DARBUOTOJŲ IR STUDENTŲ INFORMAVIMAS IR MOKYMAS APIE INTELEKTINĘ NUOSAVYBĘ

57. Centro administracijai ir skyrių vadovams rekomenduojama organizuoti nuolatinį darbuotojų ir studentų informavimą bei periodinius mokymus apie intelektinę nuosavybę, jos valdymą ir disponavimą konfidencialia informacija.

58. Centro administracija, įvertinusi konkrečių Centro padalinių veiklos specifiką, darbuotojų ir studentų poreikius, nustatyto konkrečius informavimo ir mokymo apie intelektinę nuosavybę būdus bei priemones.

59. Centras skatina ir sudaro sąlygas darbuotojams ir studentams įgyti žinias apie intelektinės nuosavybės valdymą, dalyvaujant trečiųjų šalių organizuojamuose mokymuose apie intelektinės nuosavybės valdymą.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

60. Nuostatai įsigalioja nuo jų patvirtinimo ir yra taikomi valdyti, naudoti, disponuoti ir perduoti intelektinę nuosavybę.

61. Visi kiti su intelektinės nuosavybės teisėmis susiję klausimai, neaptarti šiuose Nuostatuose, sprendžiami laikantis atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintų nuostatų ir reikalavimų.

62. Centro darbuotojai ir studentai, pažeidę Nuostatus, atsako Centro vidaus dokumentuose ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

INFORMACIJOS APIE POTENCIALŲ INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS OBJEKTAŲ ATSKLEIDIMO FORMA

Konfidencialu

1. Duomenys apie informaciją teikiantį asmenį/asmenis <i>(Nurodomi visi asmenys, prisidėję prie potencialų intelektinės nuosavybės objekto sukūrimo)</i>		
1.	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Kontaktinis telefonas	
	Elektroninis paštas	
	Indėlis, proc.	
...	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Kontaktinis telefonas	
	Elektroninis paštas	
	Indėlis, proc.	
2. Potencialaus intelektinės nuosavybės objekto (technologinio sprendimo, verslo idėjos ar kita) pavadinimo, esmės, paskirties aprašymas <i>(išsamiai aprašomas sukurtas išradimas, nurodomas techninis rezultatas, kurį galima gauti įdiegus šį išradimą, pranašumai palyginti su jau esamais sukurtais metodais, technologijomis ar medžiagomis, galimi išradimo ar technologijos pakeitimai ar modifikacijos, su išradimu susiję bei artimi patentai, jei žinoma, kt. susijusi informacija)</i>		
3. Komercinis pritaikomumas <i>(kokias technines problemas sprendžia, kokiose srityse pritaikoma, kas galėtų būti vartotojai (pirkėjai), kokia nauda ir pridėtinė vertė sukuriama potencialiam vartotojui ir t.t.)</i>		
4. Materialioji nuosavybė <i>(išvardinti, kokia su išradimu susijusi materialioji nuosavybė (inžineriniai brėžiniai; prototipiniai prietaisai; įranga; cheminės ar biologinės medžiagos) buvo sukurta, kur laikoma ir kt.)</i>		
5. Sukūrimo aplinkybės <i>(nurodyti, kokius atliekant darbus, projektus išradimas buvo sukurtas, su kuo buvo vykdyti tyrimai (nurodyti partnerius, jei taikoma), kas projekto vadovas, išvardyti visus finansavimo šaltinius: tiesioginius ir netiesioginius, pvz.: naudojantis Centro patirtimi arba technologija bei (arba) įranga ir kt.)</i>		
6. Viešinimas <i>(nurodyti, kas buvo pavišinta, ar ketinama publikuoti tyrimų rezultatus)</i>		
7. Siūlymai dėl intelektinės veiklos rezultatų apsaugos ir komercinimo <i>(nurodyti, kokios intelektinės veiklos rezultatų apsaugos pageidautų (pvz., patentavimo), kaip būtų galima komercinti (pvz., licencijų sutartys, pardavimas, naujo verslo steigimas) ir kt.)</i>		
8. Informaciją pateikusių asmens/asmenų parašas/parašai Šiuo pažymima, kad visa aukščiau pateikta informacija yra teisinga. Informaciją pateikęs asmuo (-ys) supranta, kad yra atsakingi už intelektinės nuosavybės objekto originalumą, o pateikiama informacija yra konfidenciali ir negali būti atskleidžiama tretiesiems asmenims. <i>(pasirašo visi 1-ame punkte nurodyti asmenys)</i>		
_____	_____	_____
<i>Vardas ir pavardė</i>	<i>Parašas</i>	<i>Data</i>